

Ultrahang-diagnosztika

Mit is az ultrahang?

Az ultrahang olyan mechanikai rezgés, amelynek frekvenciája 20 kHz és 100 MHz között mozog. Az ember hallása 20 Hz-től 20 kHz-ig terjed, vagyis nem olyan fejlett, hogy hallja az ultrahangot.

Hol alkalmazzák az ultrahangot?

Az ultrahangot a gyógyászat számos területén alkalmazzák. A háziorvosi gyakorlatban jelentős szerepe van például a betegségek korai, még tünet- és panaszmentes állapotban történő felfedezésében, illetve akut esetekben a diagnózis gyors felállításában és a megfelelő kezelés időben való elkezdésében.

Van-e káros hatása az ultrahangos vizsgálatoknak?

Számos téves hír kering, miszerint az ultrahang ártalmatlan. A röntgennel ellentétben az ultrahang készülék nem bocsát ki káros sugarakat, nem árt, nem okoz fájdalmat, és akár naponta ismételhető. Másik nagy előnye, hogy léteznek hordozható ultrahangos készülékek, így azoknak a Pácienseknek, akiknek valamilyen egészségügyi okból gondot okoz megjelenni egy rendelésen, akár otthonában is elvégezheti a szakorvos az ultrahangos vizsgálatot.

Milyen gyakran és kinek ajánlott a vizsgálatokon történő részvétel?

Mivel az ultrahangnak semmilyen káros hatása nincs, így gyakorlatilag a csecsemőktől kezdve egészen időskorig mindenkinek ajánlott a részvétel.

Az emberek elsősorban panasszal fordulnak az ultrahangos szakemberekhez, azonban fontos hangsúlyozni, hogy megelőzés szempontjából a vizsgálati sorrendben az elsők között kell, hogy elhelyezkedjen az ultrahang.

Mindenkinek évente ajánlott egy szűrővizsgálaton részt vennie.

Milyen szervek vizsgálhatók ultrahanggal?

Has (máj, epeutak, hasnyálmirigy, lép, vesék, hasi aorta), kismedence (húgyhólyag, nők esetében méh és petefészkek, férfiak esetében prosztata, ondóhólyagok), szív, emlők, nyirokregiók, herék, lágyrészek, térd, váll, agyat ellátó nyaki nagy erek, illetve a végtagok áramlási vizsgálata. Emellett férfiaknál a transrectalis ultrahangra is lehetőség van, mely a prosztata vizsgálatát jelenti végbélen keresztül.

Mely elváltozások mutathatók ki ultrahang vizsgálattal?

Hasi vizsgálatnál: a szervek megnagyobbodása, szerkezeti eltérése, daganatok kimutatása, nagy valószínűséggel megválaszolható, hogy jó vagy rosszindulatú daganatokról van szó. Gyulladások, kövességek, fejlődési rendellenességek, esetenként működési zavarok.

Emlő vizsgálatnál: jó és rosszindulatú daganatok, panaszt okozó szerkezeti eltérések.

Lágyrészek esetében: jó és rosszindulatú daganatok, izom – ínsérülések, felszaporodott folyadékgyülemek.

Visszerek esetében: kóros tágulatok, billentyűelégtelenségek – kóros irányú áramlások, trombózisok és következményei.

Artériák esetében: érszűkületek, meszesedések, áramlási zavarok, kóros tágulatok, fejlődési rendellenességek.

Pajzsmirigy vizsgálatnál: nagysága, szerkezete, cysták, göbök jelenléte, gyulladásra vagy működési zavarra utaló szerkezeti eltérések. A pajzsmirigy megnagyobbodás esetében környezetére gyakorolt hatása. Megnagyobbodott reaktív vagy kóros nyirokcsomók jelenléte. Nyálmirigyek elváltozásai.

Herezacskó vizsgálatánál: herék szerkezete, gyulladása, daganatai, hereburkok elváltozásai, herevisszér jelenléte.

Transrectalis vizsgálatnál: kissé kellemetlen, de nem fájdalmas vizsgálat. Kimutatható a prosztatata pontos nagysága, alaki rendellenességei, kóros képződményei, daganatai, ondóhólyagok jellemzői.

Szív vizsgálatánál: nagyságát, térfogatát, általános működési teljesítményét, falmozgási zavarokat, hegesedést, billentyűbetegségeket, a szívüregek közti kóros irányú véráramlást, a szív üregeiben kialakult vérrögöt, a szívburokban meggyűlő folyadékot lehet kimutatni.

Mely szervek nem vizsgálhatók ultrahanggal?

A gyomor és a belek.

Általánosságban elmondhatjuk, hogy ezen szervek elsődleges vizsgáló módszere a kontrasztanyaggal való feltöltéses vizsgálat, valamint a tükrözés.

Természetesen az ultrahang vizsgálat során nem ritkán szembesülünk nagyobb béldaganattal, bélfalvastagodással járó bélgyulladásokkal, gyomor reflux esetén a nyelőcső és a gyomor közötti elégtelen záróizom működéssel.

Szükséges-e beutaló az ultrahangos vizsgálatokhoz?

Amennyiben a páciens magánúton kívánja elvégeztetni a vizsgálatot, abban az esetben nem szükséges a beutaló.

Hogyan zajlik egy ultrahangos vizsgálat?

A páciens a vizsgálandó testrészét szabaddá teszi, ezután lefekszik a vizsgálóágyra. Az orvos ultrahangos zselével bekeni a vizsgálandó részt, melyet ezután megvizsgál. A páciens rögtön ezután írásban megkapja az eredményt.

Dr. Zagorac Nikola
62/46-46-46